

LEXPLAIN BULLETIN

Magyar Közlöny 2026. évi 83–85. szám

Közérthető, prémium összefoglaló

Feldolgozott közlönyök: Magyar Közlöny 2026/83., 84. és 85. szám

Megjelenési időszak: 2026. július 1–3.

Kiemelt területek: közbeszerzések, uniós fejlesztési források, védelmi és biztonsági beszerzések, tényleges tulajdonosi adatok, közszolgáltatási ellentételezés, egészségügyi várólisták, állambiztonsági iratok feltárása, civil támogatási rendszer, közérdekű vagyonkezelő alapítványok, Venezuela részére nyújtott humanitárius adomány, honvédségi gyakorlatok.

Bevezető

A Magyar Közlöny 2026. évi 83–85. számai több, intézményi és gyakorlati szempontból fontos döntést tartalmaznak.

A 83. szám közbeszerzési, fejlesztéspolitikai és védelmi-biztonsági szabályokat pontosít. A legfontosabb irány a korábbi „mentesítési” logika helyett a **jóváhagyási eljárás** következetes alkalmazása. Ez főként a minősített, alapvető biztonsági érdeket érintő, valamint uniós vagy helyreállítási forrásból finanszírozott beszerzések esetében jelent újabb előzetes kontrollt.

A 84. szám program-előkészítő és intézményirányítási döntéseket tartalmaz. Elindul a célzott egészségügyi várólista-csökkentő program előkészítése, intézkedések születnek az 1990 előtti titkosszolgálati iratok levéltári átadására, átvilágítják a Nemzeti Együttműködési Alapot, valamint rendezik a felsőoktatási közérdekű vagyonkezelő alapítványok alapítói joggyakorlását.

A 85. szám egy humanitárius és egy honvédelmi döntést hirdet ki. Magyarország egészségügyi készleteket és pénzbeli támogatást biztosít a földrengés sújtotta Venezuelának, valamint módosul a 2026. évi honvédségi gyakorlatok és kiképzések listája.

1. Közbeszerzés és biztonsági beszerzések: „mentesítés” helyett jóváhagyás

Jogalkotói cél

A szabályozás célja a közbeszerzési és védelmi-biztonsági beszerzési szabályok összehangolása a módosított törvényi háttérrel. A jogalkotó világosabb eljárási logikát alakít ki: a minősített vagy alapvető biztonsági érdeket érintő beszerzéseknél nem egyszerű „mentességről”, hanem előzetesen indokolt és ellenőrzött **jóváhagyási eljárásról** van szó.

Lényeg

Több rendeletben a „mentesítési eljárás” kifejezés helyébe a „jóváhagyási eljárás” kerül. Ez érinti az uniós támogatási rendeleteket, a helyreállítási terv végrehajtási szabályait, a minősített beszerzéseket, az alapvető biztonsági érdeket érintő beszerzéseket és a védelmi-biztonsági beszerzések központosított rendszerét.

Érintettek

Érintettek az ajánlatkérők, uniós támogatások kedvezményezettjei, RRF-végső kedvezményezettek, irányító hatóságok, nemzeti hatóság, közbeszerzési tanácsadók, védelmi és biztonsági beszerzéseket előkészítő szervezetek, valamint a kapcsolódó gazdasági szereplők.

Gyakorlati hatás

A biztonsági kivétel alkalmazását részletesen indokolni kell. Be kell mutatni a beszerzés tárgyát, becsült értékét, a védendő alapvető biztonsági érdeket, az eltérés szükségességét és arányosságát. Uniós vagy RRF-forrás esetén az előzetes hatósági hozzájárulás hiánya elszámolhatósági kockázatot okozhat.

2. Uniós fejlesztési források: előzetes hatósági hozzájárulás

Jogalkotói cél

A cél az uniós és helyreállítási források szabályos, ellenőrizhető felhasználása, különösen akkor, ha a támogatott projekt minősített beszerzést vagy alapvető biztonsági érdeket érintő beszerzést tartalmaz.

Lényeg

A 2014–2020-as és a 2021–2027-es uniós támogatási rendszerekben a kedvezményezettnek a jóváhagyási eljárás megkezdése előtt az irányító hatóság hozzájáruló nyilatkozatát kell kérnie. Az RRF esetében a végső kedvezményezettnek a nemzeti hatóság hozzájáruló nyilatkozatát kell beszereznie.

A kedvezményezettnek meg kell küldenie a beszerzés tárgyát, becsült értékét, a jóváhagyási kérelem indokolását és az ellenőrzéshez szükséges dokumentumokat.

Érintettek

Uniós támogatást igénylők, kedvezményezettek, RRF-végső kedvezményezettek, projektgazdák, irányító hatóságok, nemzeti hatóság, közbeszerzési és projektmenedzsment-szereplők.

Gyakorlati hatás

A beszerzési ütemezésbe már előre be kell építeni a hozzájárulási és jóváhagyási folyamatokat. A projektgazdáknak különösen figyelniük kell arra, hogy a kivételi kör alkalmazása ne veszélyeztesse a támogatás elszámolhatóságát.

3. Közbeszerzések: részletesebb tényleges tulajdonosi adatok

Jogalkotói cél

A cél a közbeszerzési átláthatóság erősítése és a kizáró okok hatékonyabb ellenőrzése.

Lényeg

Az ajánlattevőknek és részvételre jelentkezőknek részletesebben kell bemutatniuk tényleges tulajdonosaikat, valamint tulajdonosi és irányítási viszonyaikat. Magyarországi gazdasági szereplőknél személyazonosító, adóazonosító és érdekeltiségi adatokat is meg kell adni; külföldi szereplőknél legalább a tényleges tulajdonos nevét, lakóhelyét és az irányítási viszonyokat kell bemutatni.

Érintettek

Közbeszerzési ajánlattevők, részvételre jelentkezők, alvállalkozók, kapacitásnyújtó szervezetek, ajánlatkérők, közbeszerzési tanácsadók, külföldi tulajdonosi háttérrel rendelkező cégek.

Gyakorlati hatás

A közbeszerzésben induló cégeknek frissíteniük kell tényleges tulajdonosi adataikat, és fel kell készülniük arra, hogy az ajánlatkérő további nyilatkozatokat kérhet. Összetett cégcsoportoknál, külföldi tulajdonosi láncoknál és alvállalkozói struktúráknál ez érdemi adminisztratív többletet jelenthet.

4. Közzolgáltatási ellentételezés és útdíjrendszerek

Jogalkotói cél

A közlekedési és beruházási előirányzatok módosításának célja az állami támogatási jogcímek aktualizálása, az uniós szabályokhoz igazodó közzolgáltatási ellentételezés rendezése, valamint az útdíjrendszerek működéséhez kapcsolódó költségvetési sorok pontosítása.

Lényeg

Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásoknál új közzolgáltatási ellentételezési logika jelenik meg. Főszabály szerint a támogatás közzolgáltatásonként és tagállamonként éves szinten legfeljebb 20 millió eurónak megfelelő forintösszeg lehet, bizonyos egészségügyi, szociális és megfizethető lakhatási kivételekkel.

Az útdíjrendszerek esetében új előirányzati sorok jelennek meg az átfolyó költségek, adók, működési költségek és észszerű nyereséghányad kezelésére.

Érintettek

Közlekedési és beruházási területen működő állami vagy támogatott szervezetek, közzolgáltatók, útdíjrendszerhez kapcsolódó gazdasági társaságok, támogatást nyújtó szervek, pénzügyi és számviteli vezetők.

Gyakorlati hatás

A közzolgáltatási támogatásoknál különösen fontos lesz az elkülönített könyvelés, a túlkompensáció elkerülése és az ellenőrzési kötelezettségek teljesítése. Az útdíjrendszerekhez kapcsolódó társaságoknál pontosabban kell kezelni az átfolyó, adójellegű és működési tételeket.

5. Személyi döntések: NMHH, Egészségügyi Minisztérium, Nemzeti Információs Központ

A 83. szám több kiemelt személyi döntést is tartalmaz.

Dr. Koltay András 2026. július 1-jei hatállyal felmentik a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöki tisztségéből. Dr. Becságh Pétert ugyanettől a naptól az Egészségügyi Minisztérium államtitkárává nevezik ki. Dr. Hatala Annát 2026. július 2-ai hatállyal felmentik a Nemzeti Információs Központ főigazgatói tisztségéből.

Ezek a döntések közvetlen lakossági kötelezettséget nem keletkeztetnek, de intézményi irányítási szempontból jelentősek.

6. Egészségügyi várólista-csökkentő program előkészítése

Jogalkotói cél

A cél a közfinanszírozott járó- és fekvőbeteg-szakellátásban fennálló várakozási idők jelentős csökkentése.

Lényeg

Az egészségügyi miniszternek 2026. augusztus 15-ig előterjesztést kell készítenie a célzott egészségügyi várólista-csökkentő és kapacitásbővítő programról. Ebben meg kell határozni a személyi és tárgyi feltételeket, a szükséges kapacitásbővítés mértékét és módját, valamint a költségvetési forrásigényt.

Érintettek

Betegek, kórházak, szakrendelők, egészségügyi miniszter, egészségügyi háttérintézmények, szakmai szervezetek, orvosok, szakdolgozók, finanszírozási és költségvetési szereplők.

Gyakorlati hatás

A döntés önmagában még nem rövidíti le a várólistákat. A gyakorlati változás akkor következhet, ha elkészül, elfogadásra kerül és finanszírozást kap a részletes program. A következő kulcspont 2026. augusztus 15.

7. 1990 előtti titkosszolgálati iratok átadása és feltárása

Jogalkotói cél

A cél az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének teljesebb feltárása, az 1990 előtti iratok levéltári kezelésbe adása és a történeti kutathatóság előkészítése.

Lényeg

A Kormány felhívja az irányítása alatt álló közigazgatási szerveket, hogy a kezelésükben lévő, 1990. április 8. előtt keletkezett iratokat adják át az illetékes közlevéltárnak vagy az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának. Ha az irat minősítése akadályozza az átadást, 2026. július 31-ig kezdeményezni kell a minősítés feloldását. Az iratátadás határideje 2026. augusztus 31.

Érintettek

Közigazgatási szervek, érintett miniszterek, Magyar Nemzeti Levéltár, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, Magyar Nemzeti Bank, történészek, kutatók, érintettek és hozzátartozók.

Gyakorlati hatás

Az érintett szervezeteknek fel kell mérniük, milyen 1990 előtti iratokat kezelnek, van-e közöttük minősített irat, és milyen levéltári átadási dokumentáció szükséges. A levéltáraknak fel kell készülniük új iratanyag fogadására, rendezésére és kutathatóságának biztosítására.

8. Nemzeti Együttműködési Alap átvilágítása

Jogalkotói cél

A cél a civil finanszírozási rendszer átláthatóságának erősítése.

Lényeg

A Kormány elrendeli a Nemzeti Együttműködési Alap működésének átfogó tényfeltáró átvilágítását és felülvizsgálatát. A vizsgálatnak ki kell terjednie a pályázatok törvényi célokkal való összhangjára, a NEA kollégiumainak döntési mechanizmusára és a civil jelöltállítási rendszerre. A vizsgálat határideje 2026. augusztus 1., az új támogatáspolitikai koncepcióra vonatkozó javaslat határideje 2026. augusztus 31.

Érintettek

Civil szervezetek, NEA kollégiumai, társadalmi kapcsolatokért és kultúráért felelős miniszter, vidék- és településfejlesztési miniszter, pályázók, civil érdekképviseltek.

Gyakorlati hatás

Rövid távon a döntés nem szünteti meg a NEA-t és nem von vissza konkrét támogatásokat. Középtávon azonban változhat a pályázati célrendszer, a döntéshozatali mechanizmus, a civil jelöltállítás és a támogatáspolitikai prioritás.

9. KEKVA-alapítványok alapítói joggyakorlása

Jogalkotói cél

A cél a közérdekű vagyonkezelő alapítványok feletti állami alapítói joggyakorlás rendezése, különösen a felsőoktatási közfeladatot ellátó alapítványoknál.

Lényeg

A felsőoktatási tevékenységet közfeladatként ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok felett az alapítói jogot a Magyar Állam nevében kizárólagosan az oktatási és gyermekügyi miniszter gyakorolja. Emellett egy, felsőoktatási tevékenységet nem ellátó alapítványi körnél az alapítói joggyakorló miniszteri kijelölése módosul.

Érintettek

Felsőoktatási közérdekű vagyonkezelő alapítványok, alapítványi fenntartású egyetemek, oktatási és gyermekügyi miniszter, közlekedési és beruházási miniszter, kuratóriumok, egyetemi fenntartói szereplők.

Gyakorlati hatás

Az állami alapítói joggyakorlás a felsőoktatási KEKVA-k esetében egységesebbé válik. A gyakorlati jelentőség a későbbi alapítói döntésekben, alapító okiratokban, fenntartói kapcsolattartásban és intézményi irányításban jelenhet meg.

10. Venezuela részére nyújtott humanitárius adomány

Jogalkotói cél

A cél a Venezuelai Bolívari Köztársaságot sújtó kettős földrengés következményeinek enyhítése humanitárius segítségnyújtással.

Lényeg

Magyarország állami tulajdonú gyógyszereket, orvostechnikai eszközöket és egészségügyi felszereléseket ad át Venezuelának. Emellett 100 millió forint közvetlen pénzbeli adományt biztosít Venezuela Kormányának, és 50 millió forint célhoz kötött támogatást a caracasi Magyar Ház részére.

Az egészségügyi csomag többek között gyógyszereket, infúziós készítményeket, 1 millió darab gumis szájmazskot, 512 ezer darab gumis-szemüveges szájmazskot, egyszer használatos overálokat, betegőrző monitorokat és infúziós pumpákat tartalmaz.

Érintettek

Venezuela Kormánya, a földrengés által érintett lakosság, caracasi Magyar Ház, egészségügyi miniszter, külügyminiszter, pénzügyminiszter, Országos Kórházi Főigazgatóság, Külügyminisztérium.

Gyakorlati hatás

Az átadást azonnal meg kell szervezni. Az egészségügyi készletek átadása az EU Polgári Védelmi Mechanizmusán keresztül történik. A pénzügyi támogatások forrását a Külügyminisztérium fejezete javára kell biztosítani.

11. Honvédségi gyakorlatok: JOINT TRAINING 2026

Jogalkotói cél

A cél a 2026. évi honvédségi gyakorlatok és kiképzések hivatalos engedélyezési listájának aktualizálása.

Lényeg

A honvédelmi miniszter módosítja a 2026. évi gyakorlatokról és kiképzésekről szóló korábbi HM-határozat mellékletét. Az érintett mezőben a gyakorlat megnevezése: **JOINT TRAINING 2026.**

Érintettek

Honvédelmi Minisztérium, Magyar Honvédség, kiképzési és gyakorlattervezési szervezetek, logisztikai és áthaladási tervezésben érintett katonai szervezetek.

Gyakorlati hatás

A módosítás honvédelmi igazgatási és katonai tervezési jellegű. Közvetlen lakossági kötelezettséget nem teremt, és a közlöny nem tartalmaz konkrét időpontot, helyszínt vagy áthaladási útvonalat.

Kiemelt határidők

2026. július 2.

Hatályba lépnek a 83. számban szereplő közbeszerzési, fejlesztéspolitikai és védelmi-biztonsági módosítások, valamint a közlekedési és beruházási előirányzatokat érintő rendeleti változások.

2026. július 31.

Az érintett szervezeteknek kezdeményezniük kell a minősítés feloldását, ha az 1990. április 8. előtt keletkezett iratok átadását a minősítés akadályozza.

2026. augusztus 1.

Lejár a Nemzeti Együttműködési Alap működésének átvilágítására előírt határidő.

2026. augusztus 15.

Az egészségügyi miniszternek a Kormány elé kell terjesztenie a várólista-csökkentő és kapacitásbővítő programról szóló előterjesztést.

2026. augusztus 31.

Lejár az 1990 előtti iratok levéltári átadásának határideje, valamint a NEA-vizsgálat eredményétől függő új támogatáspolitikai koncepcióra vonatkozó javaslattevési határidő.

2026. október 31.

El kell készíteni a köziratokról, közlevéltárakról és magánlevéltári anyag védelméről szóló szabályozás felülvizsgálatának előkészítését.

Lexplain-értékelés

A 2026. évi 83–85. számok alapján a vizsgált időszak több, egymástól eltérő, de gyakorlati szempontból fontos intézményi döntést hozott.

A közbeszerzési és védelmi-biztonsági módosítások fő üzenete, hogy az alapvető biztonsági érdekre hivatkozó kivételeket nem lehet automatikusan alkalmazni. A jóváhagyási logika erősebb előzetes kontrollt, részletesebb indokolást és jobb dokumentációt követel.

Az egészségügyi várólista-csökkentő program előkészítése társadalmi szempontból kiemelt, de a tényleges hatás az augusztus közepéig elkészülő előterjesztés tartalmán múlik.

Az 1990 előtti iratok átadásáról szóló döntés történeti és demokratikus átláthatósági szempontból jelentős. A NEA átvilágítása a civil támogatási rendszer későbbi átalakításának előszobája lehet.

A venezuelai adományozás humanitárius és külpolitikai döntés, amely azonnali végrehajtási feladatokat és legalább 150 millió forint pénzbeli költségvetési forrás biztosítását igényli.

Legyen mindig egy lépéssel a jogszabályváltozások előtt!

A Magyar Közlönyben megjelenő döntések sokszor nem látványos címekkel érkeznek, mégis konkrét határidőket, intézményi feladatokat, pénzügyi kockázatokat vagy stratégiai változásokat indítanak el.

A Lexplain prémium összefoglalói nem csupán felsorolják a jogszabályokat, hanem közérthetően bemutatják:

- mi változott;
- mi volt a jogalkotói vagy döntéshozói cél;
- kiket érint közvetlenül és közvetetten;
- milyen gyakorlati hatás várható;
- milyen határidőkre kell figyelni;
- mely kérdéseket kell jogi, pénzügyi, közbeszerzési vagy intézményi szempontból tovább vizsgálni.

Fizessen elő a Lexplain prémium szolgáltatására, és kapja meg a legfontosabb jogszabályváltozásokat gyors, áttekinthető és gyakorlatias formában – felesleges jogi körmondatok nélkül.

Jogi nyilatkozat

A Lexplain Bulletin általános, közérthető tájékoztatási célt szolgál. Nem helyettesíti a Magyar Közlönyben kihirdetett jogszabályok, határozatok és más hivatalos dokumentumok teljes szövegének megismerését.

Az összefoglaló nem minősül egyedi jogi, közbeszerzési, fejlesztéspolitikai, állami támogatási, egészségügyi, levéltári, adatvédelmi, civil támogatási, felsőoktatási, külügyi, honvédelmi, költségvetési vagy más szakmai tanácsadásnak.

Konkrét ügyben, döntés vagy jognyilatkozat megtétele előtt minden esetben javasolt az alkalmazandó jogszabályok teljes szövegének ellenőrzése, valamint szükség esetén megfelelő szakértő bevonása.